

Briselē, 2026. gada 26. februārī
(OR. en)

6281/26

Starpiestāžu lietas:
2025/0399 (COD)
2025/0400 (COD)

ENER 67
CLIMA 62
CONSOM 44
TRANS 71
AGRI 113
IND 113
ENV 121
COMPET 182
FORETS 20
RELEX 200
ECOFIN 192
CODEC 221

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs: Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome

Temats: Eiropas elektrotīklu pakete
– politikas debates

Gatavojoties TTE padomes (Enerģētika) sanāksmei 2026. gada 16. martā, pielikumā ir pievienota prezidentvalsts informatīva piezīme par Eiropas elektrotīklu paketi.

INFORMATĪVS DOKUMENTS**POLITIKAS DEBATES PAR EIROPAS ELEKTROTĪKLU PAKETI**

TEN-E regulas un Atļauju piešķiršanas direktīvas, kuras Komisija ierosinājusi kā daļu no Eiropas elektrotīklu paketes, mērķis ir uzlabot pārrobežu savienojamību un veicināt elektrifikāciju kā stratēģisku pīlāru, ar ko stiprināt ES konkurētspēju, enerģētisko drošību un pāreju uz dekarbonizētu ekonomiku.

Prezidentvalsts Kipra kopā ar dalībvalstīm un Komisiju ir virzījusi priekšlikumu rūpīgu izskatīšanu. Tā rezultātā ir panākts progress attiecībā uz tehniskajiem noteikumiem un precizējumiem tekstos, kā tas atspoguļojas divos līdz šim izstrādātajos pārskatītajos tekstos. Lai gūtu panākumus dažos citos jautājumos, ir vajadzīgas politiskas norādes no Padomes.

1. Eiropas enerģētikas tīkls (*TEN-E*): integrēta tīkla plānošana, pamatojoties uz kopīgu scenāriju

Lai pabeigtu īstenas enerģētikas savienības izveidi, tīkla attīstības plānošanai ir vajadzīga Eiropas pieeja. Komisija ir ierosinājusi “centrālu scenāriju”, kuru Komisija sagatavotu, pamatojoties uz dalībvalstu un pārvades sistēmu operatoru ieguldījumu un cieši iesaistot *ACER* un *TEN-E* reģionālās grupas. Centrālais scenārijs kalpotu par kopīgu pamatu pārrobežu energoinfrastruktūras vajadzību un kandidātprojektu sniegto ieguvumu novērtēšanai. Līdz šim dalībvalstis savās reakcijās ir uzsvērušas nepieciešamību nodrošināt līdzsvaru starp ES līmeņa plānošanu un valstu politikas izvēlēm. Tās ir arī uzsvērušas, ka centrālā scenārija izstrādē ir vajadzīga pārredzamība, lai ņemtu vērā reģionālās īpatnības.

Jautājums ministriem:

1. JAUTĀJUMS. *Kā mēs varam nodrošināt, ka turpmākā pārrobežu infrastruktūras plānošana, pamatojoties uz kopīgu scenāriju, kalpo īstenas enerģētikas savienības vajadzībām, neskarot dalībvalstu iestāžu lomu valsts energoinfrastruktūras attīstībā?*

2. Tīklu finansēšana un izmaksu dalīšana

Nesenā enerģētikas krīze un mūsu paātrinātā pārkārtošanās ir pierādījušas, ka mūsu elektrotīkli vairs nav tikai valstu aktīvi, bet gan kolektīvās Eiropas enerģijas piegādes drošības pamats. Virzoties no vietējo savienojumu plānošanas uz īstenas enerģētikas savienības izveidi, tradicionālās finansēšanas un lēmumu pieņemšanas metodes ir tikušas izmantotas līdz maksimumam. Lai sasniegtu 2030. un 2050. gada klimata mērķus, ir vajadzīga vēl nepieredzēta mēroga pārrobežu infrastruktūra. Pašreiz šo projektu izmaksas bieži vien ir koncentrētas dažās dalībvalstīs, savukārt ieguvumi tiek dalīti reģionālā līmenī vai pat visā Savienībā.

Jautājums ministriem:

2. JAUTĀJUMS. *Cik lielā mērā dalībvalstis ir gatavas attīstīt savas finanšu un plānošanas sistēmas, tostarp pārslodzes ieņēmumu izmantošanu un plašāku izmaksu sadali, lai nodrošinātu, ka Eiropas nozīmes projektu finansiālais slogs tiek sadalīts taisnīgāk?*

3. Atļauju piešķiršana un administratīvās reformas

Dalībvalstis ir paidušas plašu atbalstu mērķim paātrināt atļauju piešķiršanas procedūras energoinfrastruktūras, atjaunīgās enerģijas un uzkrāšanas projektiem. Tomēr Komisijas priekšlikuma praktiskā īstenošana ir radījusi jautājumus par juridisko noteiktību, jo dalībvalstis baidās, ka atļauju piešķiršanas noteikumu ietveršana vairākos tiesību aktos (*RED III, EMD, TEN-E, Vides Omnibus*) var palielināt pretrunīgas valstu interpretācijas risku un līdz ar to arī risku, ka būs vairāk apstrīdēšanas gadījumu tiesā. Turklāt vairākas dalībvalstis neatbalsta priekšlikumu aizliegt noteikt plašas teritorijas, kurās atjaunīgās enerģijas projektu uzstādīšana *a priori* nav iespējama, jo zemes izmantošanas plānošana tiek uzskatīta par valsts pamatkompetenci. Vairākas dalībvalstis arī uzstāja, ka jebkurā pieņēmumā par “sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm” attiecībā uz enerģētikas projektiem ir jāiekļauj skaidras garantijas valsts drošībai un aizsardzībai.

Jautājums ministriem:

3. JAUTĀJUMS. *Atļauju piešķiršanas paātrināšanai noteikti būs vajadzīgs kompromiss starp dažādām un dažkārt pretrunīgām interesēm. Kur jūs saskatāt līdzsvaru starp racionalizētām atļauju piešķiršanas procedūrām, vides aizsardzību un subsidiaritātes principa ievērošanu?*